

ΑΠΟ ΤΟ «ΜΕΛΛΟΝ» μαθαίνουμε πώς ιδρύθηκε και στην πόλη μας «σύλλογος» υπό την επωνυμία «Κοινωνιολογική Έταιρία» με διπλόν σκοπόν' ἄρ' ενός μὲν ἐπιστημονικόν, τὴν μελέτην τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐν γένει τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων καὶ τὴν ἐκλιθεῖσιν τῶν χρησίμων, ὅσων καὶ ἀγνώστων εἰς τὸν τόπον μας; ἐπιστημῶν, ὅπως ἡ οἰκονομική καὶ ἡ κοινωνιολογία; ἐξ ἄλλου δὲ πολιτικόν, ὁπλ. ἐνέργειαν πρὸς μεταρρυθμίσειν τῆς νομοθεσίας μας (φορολογικῆς, διοικητικῆς, εκπαιδευτικῆς κτλ.) ἐπὶ τῆ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἰσότητος.

Τὸ «Μέλλον» μᾶς δίνει κι ἄλλες πληροφορίες σημαντικὰς γι' αὐτόν τὸ σύλλογος, πού καὶ μεῖς μὲ τρανὴ χαρὰ ἀκούσαμε τὴν ἰδρύσιν του, δι' αὐτῆς χαρῆς ὅμως λεζούλα γιὰ ἕνα παραπολιτὸ σπουδαῖο καὶ σημαντικό ζήτημα. Ὅλα δηλ. αὐτὰ πού μᾶς τόζει ὁ Σύλλογος μὲ ποῖο τρόπο θὰ τὴ καταφέρει καὶ ποῖα γλώσσα θὰ μεταχειριστοῖ γιὰ νὰ μορφώσῃ ἐπολιτικῶς καὶ νὰ φωτίσῃ τὸν ἐργαζόμενον λαόν, νὰ τοῦ κάμῃ συνειδητόν τὸ συμφέρον του καὶ νὰ τὸν κατστήσῃ ἱκανόν νὰ τὸ ἐπιδιώξῃ μόνος του;

Φυσικά, ὄχι τὴν καθαρεύουσα, γιατί ἐλπίζουμε νὰν τὸ νιώθουν πολὺ καλὰ οἱ κῆφοι πού ἰδρύσαν αὐτὸ τὸ Σύλλογος πῶς σοσιαλισμὸς καὶ καθαρεύουσα εἶναι ἡ μεγαλύτερη σύτοπία πού ἀκούστηκε ποτὲ στὸν πλανήτη μας.

ΚΑΤΟΥ' ἀπὸ ἕνα ἀρθράκι πού τὸ στολίζει ὁ χαρακτηριστικὸς τίτλος «Ἐργασία» (καὶ μοναχὰ αὐτὸς ὁ τίτλος; ἔχτανε ἀρκετὴ τιμὴ γιὰ μᾶς), ἡ «Ἀκρόπολις» τῆς περσμενῆς Κυριακῆς (σελ. 2, στήλ. 3) γράφει τὰ ἀκόλουθα:

«Ὁ Νουμάς ἐκλείπει μὲ τὸ τελευταῖον φύλλον του τὸ βιβλίον τῆς ἐκδόσεώς του. Ὅσο κι ἂν ἔχει κανεὶς ἀντίθετες γλωσσικὰς ἰδέας, δὲν ἤμπορεῖ νὰρνηθῆι ὅτι ὁ «Νουμάς» μᾶς παρουσιάζει τὸ μεγαλύτερον καὶ τὸ καλύτερον μέρος τῆς φιλολογικῆς ἐργασίας μας.

Μιὰ ματιὰ στὸν πίνακα τῶν περιεχομένων τοῦ περσμένου βιβλίου ἀρκεῖ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ γιὰ τὴν φιλολογικὴν καὶ λοιπὴν πνευματικὴν ἐργασίαν τοῦ φύλλου αὐτοῦ. Ἐργασία πού δὲ μᾶς τὴ δείχνει σήμερον κανένα Ἑλληνικὸν περιοδικόν.

Κἀνὶ ὀφείλομε νὰ προστέσομε καὶ μεῖς κάτου ἀπὸ τέτια τιμητικὰ λόγια. Ἰὼς δηλ. γιὰ ν' ἀναγνωρίζεται ἔτσι πανηγυρικὰ ἡ ἐργασία τοῦ «Νουμά», πᾶσι νὰ πῆι πὸς τὸν τόπον μας ὑπάρχουν ἀρκετὰ καλὰ στοιχεῖα πού ἀγωνίζονται, δίχως κανένα συμφέρον ὄλικὸ μὰ μόνον ἀπὸ ἀγνὴν ἀγάπην στὴν ἁγία τὴν Ἰδέαν, νὰ φέρουν τὴ χρυσὴν χαρουργίαν μέσα στὸ πηχτὸ σκοτάδι πού ἀπλώνεται στὸν πνευματικὸν μας οὐρανόν. Τίποτ' ἄλλο. Τὰ συχαρήκια τῆς «Ἀκρόπολις», συντροφειμένα μὲ τὴν εὐγνωμοσύνην μας, τὰ δίνουμε στοὺς ἀγαπημένους μας συνεργάτας, γιατί τοὺς ἀνέχουσι. [Στὸν ἐκδότῃ τοῦ «Νουμά» εἶναι ἀρκετὴ τιμὴ, πού οὔτε νὰ τὴν ὀνειραυτῆι τὰ περσμοτάς, μόνον πού βάζει τὸν ὄνομά του πλάι σὲ μιὰ τόσο διαλεχτὴ ἐργασία.

ΝΙΚΟΣ. (Τὸν ἀπολαύσει). — Γιατί μὴν εἶπτε, ἀδελφεῖ; Ἦσυχάστε λίγο. Τὸ γιατρό θέλετε;.. Πολὺ καλά! Τώρα ἔμα τελειώσῃ θάρη. Κάντε λίγο ὑπομονὴ Μποροῦμε τώρα νὰ τὸν καλέσομε πού κάνει τὴν ἐγγειρσίαν;.. Για σκεφθεῖτε λίγο;..

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. Ἐμένα δὲν μὲ νοιάζει. Τὸ φῆρο θέλω ἐγώ!...

ΔΙΚ. ΚΑΝΤΗΡ. — Οὔτε ἐμένα. Ἄς μὲ πληρῶσουν νὰ φύγω.

ΝΙΚΟΣ. — Καλά, καλά, θὰ σὰς πληρῶσουν. Γιὰ φαντασθεῖτε ὅμως καὶ τὴ θέσι τοῦ γιατροῦ! Ἐκεῖ νὰ ἐργάζεται μὲ ἀγωνία καὶ νὰ παλεύῃ μὲ τὸ θάνατο γιὰ νὰ γλυτώσῃ μὲ ζωὴν, κ' ἐδῶ νὰ θέλουν νὰ τὸν σκοτώσουν. Εἶνε φοβερό, φίλοι μου.. Αὐτὴ ἡ σκέψις μονάχα ἔπρεπε νὰ σὰς κάμῃ νὰ εἰσθε πειὸ εὐλαβεῖς.

ΔΙΚ. ΚΑΝΤΗΡ. — Δὲν τ' ἀκούω ἐγὼ αὐτὰ. Τὰ ξέρω. Σ' ἄλλους, σ' ἄλλους!.. Ἐγὼ θέλω τὰ λεφτὰ! Ἄν κάνω ἔτσι, καὶ χαρίζομαι σ' ὄλους, τότε θὰ ψοφῶ τῆς πείνας καὶ δὲν θάλλῃς βέβαια τοῦ λόγου σου νὰ μὲ βοηθήσῃς.

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. — Ἄμ' τί νόμισες; Ἄλλοι μόνο ἂν ὄλους τοὺς ἄκουσ. Θὰ μοῦδιναν μιὰ κλωτσιὰ καὶ θάχνα τὴ θέσι μου. Κ' ὕστερα;..

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΑΣΗΜΙΝΑΣ

Κι' ἀφοῦ μὲ ντύσανε καθορὰ—μόλις εἶχα βάλει πανταλόνια—μὲ φίλησε ἡ μαμά καὶ μοῦπε: σοβχρά:

— Τώρα, πού θὰ πᾶς στὸ γάμο τῆς Ἀσημίνας νὰ κάθειται ἡσυχά, κι' ὅτι θὰ βγάλουνε κουφέτες νὰ μὴ βισοῦνς κι' ἀνοίξῃς τὸ μαντήλι σου, παρὰ νὰ περιμένῃς νὰ σοῦ δώσουνε.

Κι' ἀφοῦ τὴν φίλησα κι' ἐγὼ τὴ μαμά μου, μὲ πῆρε ἡ Κωστούλα ἡ ντά-τα μου καὶ φύγαμε.

Εἶμουνα γεμάτος χαρὰ, πού θὰ πῆγαίνα σὲ γάμο. Καὶ θὰ παντρευόταν ἡ Ἀσημίν, μιὰ χωριατοπούλα, πού τῆνε ξέραμε καὶ πού μᾶς κάλεσε κι' ἐπειδὴ ἡ μαμά εἶταν ἀνήμπορη καὶ τᾶλλα μας παιδιὰ λείπανε στὴ Σμύρνη, μὲ στείλαν ἐμένα νὰν τοὺς ἀντιπροσωπεύσω. Ἐπειτα φορούσα πιά πανταλόνια. Εἶμουσι κύριοι! Τί λόγος!

Φτάσαμε στὸ σπίτι τῆς Ἀσημίν.

Ἡ πόρτα εἶτανε διάπλατη ἀνοικμένη καὶ μερικὰ χωριατόπουλα στεκόντουσαν μπροστὰ κοιτάζοντας μ' ἀνοιχτὸ στόμα.

Στὴν αὐλὴ βρισκόντανε κατὰ σειρά στὸν τοῖχο μερικὲς καρέλλες.

Φαίνεται πὸς κίτω δὲν εἶχε κίκαρες. Ἀεθῆκαμε ἀπὸ μιὰ παλιόσκικα χωρὶς μπαρμακλήκια. Κι' ἐγὼ ποῦμουνα φοβισισαῖρος ἐστουσα τὴν Κωστούλα ἀπ' τὴν ποδιά. Σὲν κοντολογούστικε νὰ φταξοῦμε στὸ χαγιάτι ἤρθανε νὰ δουνε ποῖος ἀνέβαινε, κι' ἄμα μᾶς εἶδανε σὰ νὰν τὸ καμαρώσανε, τὴν τριπὴ πού τοὺς κάναμε!

Τοὺς ἔδωσα ἐγὼ τὸ χέρι μου κι' ὄλες μὲ φίλησανε εἶτανε καὶ μερικὲς ὀμορφὲς κοπέλλες. Μὰ τότες δὲν εἶτανε (τώρα καὶ δὲν πείραζε νὰ μὲ φιλοῦν οἱ ὀμορφὲς κοπέλλες!

Στὸ χαγιάτι εἶχαν ἑτοιμοκείμενα, γιατί ἐκεῖ θὰ γενόταν ὁ γάμος. Ἐξὸν ἀπ' τὸ χαγιάτι εἶχε κι' ἄλλη μιὰ κίκαρα ἀκόμα. Στὴ μέση τοῦ χαγιατιοῦ εἶχε ἕνα μεγάλο στύλο, πού ἀψηλά εἶχε γύρω τριγύρω ράφια κι' ἀπάνω αὐτὰ εἶτανε βαλμένα τὰ ψωμιά.

Ἡ Ἀσημίν ντυνότανε μέσα στὴν κίκαρα. Τὴ συγυρίζανε μερικὲς κοπέλλες. Ἐγὼ τρύπωνε μέσα, ἡ νύφη μὲ χαμογέλασε καὶ κέβοντάς μου μὲ μολίρα μου τὴν ἔδωσε λέγοντάς μου:

— Στὶς χερὰς σου!
Κι' ἐγὼ ἀπάντησα:
— Ἐυχαριστῶ!

Ἐπειτα, ἐπειδὴ δὲ μὲ πολυδιάρησε τὸ ντύσιμο τῆς νύφης, βγήκα καὶ πάλε στὸ χαγιάτι. Τώρα ξέχωρα ἀπὸ τὶς γυναῖκες ἐρχόντα ε κι' ἄντροι.

Δίπλα σὲνα παραθύρι εἶταν ἕνα τραπεζάκι κι' ἔπάνω στὸ τραπεζάκι ἕνας κόκκινος δίσκος μὲ κουφέτες κι' ἕνας ἄλλος μ' ἄδεια ποτήρια μικρὰ γιὰ ρακί καὶ κονιάκ καὶ μεγάλα γιὰ σουμάδα καὶ σερμπέτι.

Πιὸ πέρα δυὸ γυριές, ἡ μάνα τῆς Ἀσημίν καὶ ἄλλη μιὰ κατὶ μαστορεύανε. Ἡ μιὰ τοὺς κοπανίζε ζάχαρη. Τὶς σίμωσα:

— Τί φτιάχνετε, τίς ρώτησα.

— Τώρα θὰ δῆς, μοῦπε ἡ κόνα Ἀγγελικὴ, ἡ μητέρα τῆς νύφης. Κάνουμε σερμπέτι. Κι' τί σερμπέτι, νὰ σὲ χαρῶ πού θὰ γινῆ! Νὰ γλυφῆς τὰ χεῖλιά σου, γιὲ μου!

Ἀπάνω στὴν ὄρα ἤρθανε κι' οἱ παππῆδες. Βγήκε ἀπὸ τὴν κίκαρα ἡ νύφη, κ' ἤρθε κι' ὁ γαμπρός. Ἐνα πιταδόπαιδο μείρασε κερὶ κι' ὁ διακος φώναξε:

— Λίγη ρωτιὰ, γιὰ τὸ θυμιάτο!

Ἐγὼ εἶναχ χάζι ἀκούγοντας τὰ κρουδονάκια του.

Ὁ κύρ Λάμπρος, ὁ πατέρας τῆς νύφης, γύρισε πρὸς τὴ γυναῖκα του:

— Ἐλα, μωρὴ γυναῖκα, καὶ θάρησούμε.

— Ἐφταξ καὶ σὲ χαρῶ, ἀντίσκοψε κείνη, δίνοντας τὴν στερεὴν κοπανισιὰ ζάχαρη.

Ἡ ἄλλη γιὰ ἀνάλαθε νάποτελειώσῃ τὸ σερμπέτι κι' ἡ κόνα Ἀγγελικὴ σηκώθηκε νὰ ἐτοιμασθῇ. Ἀκόμα φορούσε ἕνα παλιότακκο καὶ μιὰ παλιοποδιά. Χωρὶς νὰ τὴν πολυνοιάξῃ γιὰ τοὺς μουσαφίρηδες, ἔβγαλε τὸ σάκκο τῆς κι' ἀρπώνταξ ἕνα ἄλλον, πού βρισκόταν ἐκεῖ κρυφασμένος σὲνα κερὶ τότε φόρετε. Πίταξε καὶ τὴν ποδιά κι' ἔδραχχονταξ ἕνα παστρικό φουστάνι:

— Στά, ἔκανε, νὰ πᾶ νάλλαξω μιὰ σιμηλὴ! Κι' μπῆκε μέσα στὴν κίκαρα.

Οἱ παππᾶδες ὡ; τόσο ἀρχιτανε τὶς ψιλμουδιές κι' ὁ κύρ Λάμπρος ἤθραξε ἀπ' τὴ φούρια καὶ βλεπίντας τὴν γυναῖκα του νὰ βγαίῃ τέλος πάντων, φώναξε:

— Ἐλα, μωρὲ μάτια μου, ἔλα ντέ...έ...έ...εἰ Βαττούσα κι' ἐγὼ κερὶ καὶ κίττιζα. Στεκόμουνα πλάι σὲ δυὸ κοπέλλες. Ἡ μιὰ κατὶ μου-

ΝΙΚΟΣ. — Τάχα κι' ὁ γιατρός δὲν θέλει νὰ σὰς πληρώσῃ; Ἄλλὰ, βλέπετε, ἔχει ὑποχρεώσεις κι' ἔτσι δυσκολεύεται...

ΔΙΚ. ΚΑΝΤΗΡ. — Αὐτὸ δὲν εἶνε δική μου δουλειὰ. Ἐγὼ θὰ κάμω τὸ καθήκόν μου. Ἐμεῖς νὰ μὲ πληρώσῃς ἐσύ; Ὅχι! Τότε ἔφινε μὲ ἡσυχά. Ἐλα μικρὲ!... Τραβήξου!..

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. — Ναι, βάρδα ἀπ' ἐκεῖ! Τὸν γιατρό! Τὸν γιατρό... (Γίνεται θόρυβος. Ἀνοίγει ἡ πόρτα τῆς κλινικῆς καὶ βγαίνει ὁ γιατρός μὲ μπλοῦζα. Φαίνεται ἀγριεμένος καὶ καταδρωμένος, μὲ βλέμμα ἀγριωπὸ).

ΣΚΗΝΗ XVII

ΟΙ ΙΣΤΟΙ ΚΑΙ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΓΙΑΤΡΟΣ. — Τί τρέχει; Τί θόρυβος εἶνε αὐτός; Τί εἶνε αὐτὲς οἱ φωνές, Κώστα;

ΚΩΣΤΑΣ. — Νά, αὐτὸς ἤθελε νὰ μπῆ μέσα διὰ τῆς βίαις καὶ ἐγὼ τὸν ἐυπόδιζα.

ΓΙΑΤΡΟΣ. — (Μὲ ἔφος ἀποφασισμένον, μεταρῶντας τὰ λόγια του). — Νὰ σοῦ πῶ, φίλε μου, νὰ μὲ κάνης τὴ χάρη καὶ νὰ μ' ἀδειάζῃς τὴ γωνιά. Τᾶκουτες;.. (Στὸν ἀημόσιο εἰσπράκτορα) Καὶ σύ, καὶ σύ ἐπίσης!.. Ἐλάτε αὐριο νὰ πληρωθῆτε, (Οἱ ἄλλοι μαζῶ).

ΔΙΚ. ΚΑΝΤΗΡ. — Καὶ σὺ νὰ μὲ κάμῃς τὴ χάρη, νὰ μὲ πληρώσῃς

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. — Ἐχω ἐνταλμα συλλήψεως, γιατρέ!

ΓΙΑΤΡΟΣ. — Ἄκου νὰ σοῦ πῶ, εἰένα! Μέσα ἔχω ἄρρωστο, τὸν ἄφησα μιὰ στιγμὴ καὶ μπορεῖ νὰ πεθάνῃ. Τ' ἀκούς;

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. — Τί μὲ νοιάζει ἐμένα. Πλήρωσε, εἰδεμὴ..

ΔΙΚ. ΚΑΝΤΗΡ. — Τὰ λεφτὰ καὶ γλήγορα κι' ὄλας..

ΓΙΑΤΡΟΣ. — Φευγάτε σὰς λέγω.

ΔΙΚ. ΚΑΝΤΗΡ. — Τι;.. Ἐχομε καὶ ροβέρες;..

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. — Ἄκους ἐκεῖ! Μωρὲ γιὰ σου, πλῆκαρι μου.

ΓΙΑΤΡΟΣ. — Ἐμπρός τραβᾶτε, καὶ δὲν ἔχω καιρὸ νὰ χάνω..

(Ὁ Δικαστικὸς κλητῆρ κάνει νὰ μπῆ στὴν κλινικὴ. Ὁ Γιατρός τὸν ἀρπάζει ἀπὸ τὸν λαμό).

ΓΙΑΤΡΟΣ. — Ἐξω σοῦ λέγω, γιατί κι' ἐγὼ δὲν ξέρω εἰ θὰ κάμω. Ὁ Γιατρός ἔγειε τρομερός).

ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ. — Καλά, ἀδελφε, καλά. Φεύγομε!

(Ὁ Γιατρός καὶ ὁ Δικαστικὸς κλητῆρ παλεύουν

